

YEŐİL BİLGİ NOTU

SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI

BİLGİ NOTU-03

EĞİTİM VE EKONOMİK ARAŐTIRMALAR ŐUBESİ

**AVRUPA YEŐİL MUTABAKATI
SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI
BİLGİ NOTU**

AVRUPA YEŐİL MUTABAKATI

SINIRDA KARBON DÜZENLEME MEKANİZMASI

AB'nin karbon kaçağının önlenmesi, iklim deęiŐiklięi ile mücadele ederken diğer taraftan Avrupa sanayinin üretici sektörlerinin rekabet gücünün korunması amacıyla "Fit for 55" iklim paketi kapsamında yer alan ve 2021 yılında sunulan "**Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması**"nda 2022 yılında sağlanan uzlaŐı sonrası, SKDM Tüzük AB Resmi Gazetesi'nde 16 Mayıs 2023 tarihinde yayımlanmıştır.¹

SKDM, AB'nin emisyon azaltma politikalarını olumsuz etkileyecek Őekilde AB üretiminin iklim deęiŐiklięi politikaları daha az sıkı olan ülkelere kayması sonucunda oluŐabilecek karbon kaçağı riskini önlemeyi amaçlamaktadır. AB, SKDM ile üretim esnasında salınan karbon emisyonları için AB Emisyon Ticareti Sistemi'ni (ETS) yansıtacak Őekilde ithal ürünler için ilave ücret getirmekte, böylelikle diğer ülkelerde daha temiz üretim yapılmasını sağlamayı ve AB üreticilerinin rekabetçiliğini korumayı hedeflemektedir.

SKDM'nin geçiş dönemi uygulaması 1 Ekim 2023 tarihi itibariyle baŐladı ve 3 yıllık bir geçiş süreci öngörülmektedir. 31 Aralık 2025 tarihinin sonuna kadar sürecek olan geçiş döneminde AB ithalatçıları herhangi bir mali yükümlülük altına girmeyecek, SKDM mekanizmasına tabi ithal ürünlerde gömülü emisyonları raporlayacaktır. Emisyonların raporlanmasına ilişkin kurallar ve gereklilikler uygulama tasarrufları aracılığıyla AB Komisyonu tarafından detaylandırılacaktır. Geçiş döneminde herhangi bir ödeme yapılmayacaktır ve emisyon ölümlerinin doğrulanmasına gerek yoktur. Geçiş döneminin amaçlarından biri de veri toplamaktır. İleriki dönem için bir izleme, raporlama ve doğrulama metodolojisinin tanımlanmasına yardımcı olacaktır.

SKDM'nin 1 Ekim 2023 tarihinde baŐlayacak olan ilk aŐamasında, yüksek karbon kaçağı riski taŐıyan 6 sektör bulunmaktadır: Çimento, demir- elik, alüminyum, gübre, hidrojen ve elektrik. SKDM kapsamındaki ürünlerin üretiminde kullanılan aglomere edilmiŐ demir cevherleri, ferro-manganez, ferro-krom, ferro-nikel, kaolin ve diğer kaolinli killer gibi girdiler de kapsamda yer almaktadır.² (İlerleyen süreçte daha fazla sektör ve ürün  n SKDM kapsamına alınması beklenmektedir.)

SKDM Uygulama dönemi ise 1 Ocak 2026 tarihinde baŐlayacaktır. AB'deki ithalatçıların her yıl, bir önceki yıl AB'ye ithal edilen ürünlerin gömülü sera gazı miktarını beyan etmesi gerekecektir. Daha sonra ithalatçılar, beyanlarına karŐılık gelen sayıda SKDM sertifikası satın alacaklardır. Sertifikaların fiyatı, salınan CO₂'nin  /ton cinsinden ifade edilen AB ETS tahsisatlarının haftalık ortalama açık artırma fiyatına bağlı olarak hesaplanacaktır (11 Eylül 2023 itibariyle CO₂ fiyatı 85  /ton).

¹S z konusu Tüzük'e <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L.2023.130.01.0052.01.ENG&toc=OJ%3AL%3A2023%3A130%3ATO> adresinden ulaşabilirsiniz.

SKDM'ye dair Ticaret Bakanlığı'nca hazırlanan bilgi notuna <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/ab-sinirda-karbon-duzenleme-mekanizmasi/ab-skdm-bilgi-notu> adresinden ulaşabilirsiniz.

SKDM Uygulama Tüzüğünün DıŐiŐleri Bakanlığı AB BaŐkanlıęı tarafından hazırlanan gayri resmi tercümesine https://www.ab.gov.tr/siteimages/resimler/HADB_32023R0956_TR_Temiz_Nihai2.pdf adresinden ulaşabilirsiniz.

²SKDM kapsamına giren  r nler Tüzüğün EK-I 'inde yer almaktadır: https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2023-08/C_2023_5512_1_EN_annexe_acte_autonome_cp_part1_v7.pdf

İthalatçılar, üçüncü ülke üreticilerinden alınan doğrulanmış bilgilere dayanarak, ithal edilen ürünlerin üretimi esnasında hâlihazırda bir karbon fiyatı ödendiğini ispat etmeleri durumunda bu bedeli nihai ödemelerinden düşürebileceklerdir.³

Avrupa Komisyonu, SKDM geçiş döneminde uygulanacak bazı cezalar mevcuttur. SKDM kapsamında yükümlülüklerin yerine getirilmemesi durumunda ithalatçı firmalara ceza kesilmesi öngörülmektedir. Ceza belirlenirken ise rapora dahil edilmeyen miktar, ihlalin süresi ve ihlalin giderilmesine yönelik atılan adımların etkinliği dikkate alınacaktır.

Komisyon, 17 Ağustos 2023 tarihinde SKDM uygulanmasına ilişkin uygulama tüzüğünü kabul etti. Yayınlanan Uygulama Tüzüğü, SKDM ürünlerinin AB ithalatçıları için geçiş raporlama yükümlülüklerinin yanı sıra SKDM ürünlerinin üretim süreci sırasında salınan gömülü emisyonların hesaplanmasına yönelik geçiş metodolojisinin detaylarını vermektedir.⁴ Uygulama tüzüğü hem AB'li ithalatçılara hem de AB dışındaki operatörlere yönelik olarak yayımlanmıştır. AB dışındaki operatörlerin (üreticilerin) gömülü emisyonlarını hesaplayarak, AB'deki ithalatçı firmalara bildirmeleri beklenmektedir.⁵

Avrupa Komisyonu tarafından 22 Aralık 2023'te SKDM'ye ilişkin sıkça sorulan sorular ve cevapları yayımlanmıştır. Metinde AB'nin neden bir Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması uyguladığı, SKDM'nin nasıl çalıştığı, SKDM'nin hangi sektörleri kapsadığı, SKDM Yönetmeliği'nin hangi mallara uygulandığına dair bilgiler yer alırken, raporlama ile ilgili sorumluklara, her bir SKDM sektörü tarafından hangi gömülü emisyonların raporlanması gerektiğine, üçüncü bir ülkede ödenen karbon fiyatı SKDM'den nasıl indirileceği gibi sorulara cevaplar verilmiştir.⁶

Komisyon ayrıca 22 Aralık 2023'te SKDM (Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması) kapsamındaki ürünlerdeki (demir-çelik, çimento, gübre, alüminyum, hidrojen) (elektrik hariç) gömülü emisyonları belirlemek için kullanılacak varsayılan değerler kılavuzunu yayımlanmıştır. Kılavuzda, 31 Aralık 2025'e kadar geçiş SKDM dönemi boyunca gömülü emisyonların raporlanması için kullanılacak elektrik dışındaki SKDM kapsamındaki ürünlere ilişkin varsayılan değerleri sağlamaktadır.

³ https://www.ab.gov.tr/test_53490.html

⁴SKDM Uygulama Tüzüğü'ne ulaşmak için; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32023R1773&qid=1703657578888>

AB ithalatçıları için hazırlanan SKDM rehberine ulaşmak için; https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2023-08/CBAM%20Guidance_EU%20importers_0.pdf

AB dışında SKDM ürünleri üreten tesisler yönelik hazırlanan rehberine ulaşmak için; https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2023-08/CBAM%20Guidance_non-EU%20installations.pdf

SKDM kapsamına giren sektörler için Ticaret Bakanlığı'na yapılan sektörü bilgilendirme toplantılarının sunumlarına <https://ticaret.gov.tr/dis-iliskiler/yesil-mutabakat/duyurular> adresinden ulaşabilirsiniz.

AB tarafından yayımlanan SKDM başlangıç eğitiminin Türkçe çevirisine ulaşmak için; <https://customs-taxation.learning.europa.eu/course/view.php?id=757&section=10>

⁵https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2023-08/CBAM%20Guidance_non-EU%20installations.pdf

⁶https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2023-11/CBAM%20Frequently%20Asked%20Questions_November%202023.pdf

Beyan sahipleri, gerçek emisyonları rapor etmedikleri veya rapor edemedikleri durumlarda bunları kullanacaktır. Bu varsayılan değerler, ilk raporlama döneminde toplanan verilerin yanı sıra hem AB endüstrisinden hem de AB dışı SKDM ürünleri üreticilerinden gelen geri bildirimleri dikkate alarak ilk raporlama çeyreğinden itibaren düzenli olarak revize edilecektir. Varsayılan değerler, SKDM ürünlerinin menşe ülkesinden bağımsız olarak ve yalnızca 31 Aralık 2025'teki geçiş döneminin sonuna kadar geçerlidir. 2026'dan itibaren başka bir varsayılan değer kümesi geçerli olacaktır. Bu değerler, her ihracatçı ülkenin ortalama emisyon yoğunluğuna göre belirlenecek ve orantılı olarak tasarlanmış bir fiyat artışıyla artırılacaktır.⁷

---

⁷<https://taxation-customs.ec.europa.eu/system/files/2023-12/Default%20values%20transitional%20period.pdf>